

TRUJ KUNT

DETEKTIVNÍ PŘÍBĚHY

ZAHRADA

REST

PETR SAGITARIUS

**TRUJ
KUNT**

**TRUJ
KUNT**
DETEKTIVNÍ PŘÍBĚHY

ZAHRADA REST

PETR
SAGITARIUS
ARGO

Argo © 2022

Petr Sagitarius © 2022

Cover art © Zuzana Sagitariová a Šimon Marek, 2022

ISBN 978-80-257-3835-1 (váz.)

ISBN 978-80-257-3926-6 (e-kniha)

Mé ženě Janě

ZAHRADA

květen 2012

Kapitola 1

Rozlehlá zahrada rozprostírající se až ke vzdálenému horizontu připomínala pole spálené slunečním žářem, z jehož rozpraskané ornice tu a tam vyrůstají obilné klíčky. Obloha nad ním měla šedomodrou barvu, do níž se ze strany vpíjela černá mračna protkaná blankytem. K dešťovým mrakům se prosebně upínaly z hlíny rostoucí stařecké ruce, které v dlaních svíraly oblý předmět ve tvaru lidské hlavy zabalený do bílé látky. O kus dál stál rozepnutý, popelavě šedý kabát s vyhrnutým límcem, ve kterém chybělo tělo. Blíží k obzoru rostly vedle sebe dvě houby hadovky s vrásčitými zvoncovitými klobouky. Zahrada toužila po dešti.

Kapitola 2

Marek Hota složil své dlouhé, hubené tělo na podlahu a opřel se zády o radiátor, jediné místo, které nebylo čerstvě natřené. Jeho krásná žena Regina udělala s povzdechem totéž. Oba si prohlíželi své dílo. Vymalovaný obývací pokoj nového bytu. Barva, již si vybrali, se jmenovala African Adventure a měla připomínat tmavě oranžovou půdu africké savany.

„Ještě jsme měli na stěnu přimalovat lva. Pro Anežku,“ zasmála se Regi a sundala si kšiltovku pocákanou barvou, čímž uvolnila bohatou hřívu dlouhých zrzavých vlasů, které jí stekly přes ramena.

„To bylo chytré,“ posoudil její počínání Marek, „triko máš zachlitané od barvy taky.“

„A co? Stejně jsem zpocená a půjdu se osprchovat.“

Marek v době, kdy spolu začali žít, také nosil dlouhé vlasy, ale během dvouletého pobytu v Londýně, kde pracoval ve stavební firmě, si je z praktických důvodů ostříhal. Jako puberták dostal kvůli černému háru, skobovitému nosu a bledé kůži nelichotivou přezdívku Wruna, s krátkým sestřihem dnes připomínal spíše židovského hrdinu z filmu *Pianista*.

„To zní dobře,“ poznamenal.

„Nejdřív ale uklidíme ten bordel, je třeba vymýt barvu ze štětců, zítra malujeme pokojíček.“

„Zase africké dobrodružství?“

„Anežka chce růžovou.“

Hotovi se před dvěma dny přestěhovali do nového bytu. Podarilo se jim s jedním starším párem směnit jejich dvoupokoják za 3+1. Potřebovali pokoj navíc pro dvouletou dceru a měli v plánu se rozrůst. Zůstali v Jablunkově na stejném sídlišti, přemístili se jen do paneláku naproti přes cestu. Při stěhování jim pomáhal jejich kamarád Roman Saran, major ostravské kriminálky. Malý, ale sporý, jak se lidově říkalo. Skoro o hlavu vyšší Marek si z blondátého kámoše kvůli vzrůstu občas utahoval. Bavilo ho dráždit Romanovu prudkou letoru.

„Dokdy ji chceš nechat u babičky?“

Hotova matka Alžběta Sikorová byla v jejich životě novum. Marek ignoroval rodiče od osmnácti, kdy začal žít u svého milovaného dědy Hoty, jenž mu posléze přenechal byt i příjmení. Markův otec s diagnostikovanou paranoidní schizofrenií, v posledních letech utlumenou silnými farmaky, bydlel v garsonce v objektu takzvaného starého kláštera. Z bláznivého Firy, jak se mu v Jablunkově přezdívalo, se stal samozvaný kazatel a dogmatický vykladač Písma svatého. Denně postával u kostela, takže jej nešlo přehlédnout. Marek s ním kontakt nenavázal a ani se k tomu nechystal. Kontakt přišel z jiné strany.

Jeho matka se po rozvodu s Firou znovu vdala, paradoxně za dalšího Sikoru, a žila v Nýdku, v patnáct kilometru vzdálené obci. S hlavním městem Gorolie však zůstala spojena sítí informačních kanálů, za kterou by se nemusela stydět ani Stalinova KGB. Odcizení

s jediným potomkem nalomily dotazy jejích agentek typu: „*Tuż co, Ela, uż żeś widziała tum swojum wnuczke?*“

Definitivní obrat nastal v okamžiku, když krácejíc se svou známou po jablunkovském rynku, potkala vysokou rusovlasou krásku s kočárkem. Že je to její snacha s vnučkou, jí musela prozradit až překvapená kamarádka. Trapnou situaci vyřešila Regi tím, že pozvala tchyni, kterou dosud znala jen ze staré fotky, do cukrárny Kolesa na kávu a zákusek.

Regina vyrůstala sama bez otce jen s matkou snad ještě bláznivější, než byl její tchán. Při pohledu na ženu, která se nemohla Anežky nabažit, se rozhodla, že by měla dostat druhou šanci. Nikoliv jako matka, ale jako babička.

Marek potřeboval rok na to, aby uvěřil, že ta hodná paní z Nýdku je stejná osoba jako ta, která na něj dokázala v dětství ječet i hodinu v kuse. V podstatě se nedivil, že otcí hráblo. Když ovšem viděl malou Anežku, jak s radostným smíchem cupitavě nahání slepičky u babičky na dvorku a krmí „kálíky“, rezignovaně se s matkou usmířil. Paní Sikorová byla čerstvě v důchodu, což přinášelo řadu výhod. Především volnost ve chvílích jako nyní.

„Myslela jsem, že v Nýdku zůstane aspoň do neděle. Než to tady dáme jakžtakž dohromady.“

„Hm.“

„Nebruč a pojd' uklízet.“ S těmito slovy se odlepila od radiátoru. Kšiltovku už si nenasadila.

„Společná sprcha je velká motivace,“ zasmál se.

Nicméně pokus o sex ve vaně vypadal jako scéna z crazy komedie.

Regi se svlékla a zamířila do koupelny, Marek kráčel za jejím holým zadkem jako osel za mrkví. Kdyby změnila kurz na Kozubovou, ani by si toho nevšiml. V umakartovém panelákovém jádru se smaltovaná stará vana s řečištěm prasklin kolem odtoku nacházela přilepená k zadní stěně, z níž vystupovala vodovodní baterie. Zcela nepochopitelně uprostřed nad okrajem vany.

„No já nevím, lásko, ta vana je malá a úzká,“ vyjádřil pochyby Marek. Dohromady měřili tři metry sedmdesát.

„Jsme štíhlí a ohební.“

Po dvou nezdařených pokusech o sex, které zahrnovaly Markovu naraženou kyčel a Regininu bouli na hlavě, z vany se smíchem vylezli a umyli se každý zvlášť. Shodli se na tom, že by jim zřejmě nepomohla ani ohebnost artistů Cirque du Soleil.

„Chci sprchovací kout, jinak se s tebou rozvedu,“ pravila s úsměvem zrzka.

„Co už,“ pokrčil rameny její manžel.

V posteli pak vyčerpaní celodenním mácháním štětkou a strečinkem nahoru a dolů na rozvrzané židli do několika minut usnuli.

Kapitola 3

Provoz taxislužby Marka Hoty připomínal jízdu po dálnici D47 mezi Běloučkou a Ostravou. Rychlé rovné úseky se střídaly s vlněním pouťové lochnesky. Z Třince jej vytlačila konkurence, v Jablunkově a okolí mu jezdily tři oktávky. Díky spolehlivosti a smluvním cenám pro stálé klienty byly služby TAXI HOTA žádané, navíc si s některými majiteli horských penzionů vyjednal exkluzivitu. Finančně se za šest let provozu nikdy nedostal do červených čísel, ale o prosperitě se nedalo hovořit. Byly chvíle, kdy Regi coby soukromá účetní přispívala do společného prasátka víc. Stálé řidiče doplňoval sezónními, občas si sedl za volant sám. Nevadilo mu to, řízení ho bavilo.

Poslouchal své oblíbené Floyd, když mu po hodině čekání na rito zazvonil mobil.

„Taxi Hota, prosím?“

„Dobry. Pyteczki przijedź pro mie do Sałajki, do gospody,“ zadunělo mu v uchu. Dotyčný muž se nepředstavil a tykal mu. Běžná situace, obzvlášť když byl klient opilý. Marek se podíval na hodinky. Tři hodiny v noci.

„Za patnáct minut jsem tam,“ řekl a nastartoval vůz. Čas trochu podstřelil. Jízda přes Dolní a Horní Lomnou, obce roztažené do

délky v nádherném údolí říčky Lomňanky pod vrcholy Velkého a Malého Polomu a Polany, byla v noci trochu nebezpečná. Místní měli ve zvyku navštěvovat odlehlé hospody či penziony autem či na kole. Za tmy se pak vraceli svými dopravními prostředky opilí. Dnes ovšem mezi Mánesem a Salajkou potkal pouhá čtyři auta a pár chodců. Zvládl to za dvanáct.

Před hotelem už na něj čekal tmavovlasý čtyřicátník střední postavy v bílé košili se společensky shrnutými rukávy a s povolenou kravatou. Sako měl přehozené přes rameno a lehce vrávoral. Ztěžka dosedl na místo spolujezdce. Auto zaplnily výpary. Pivo, vodka, rum, slivovice.

„Zogurzi,“ poručil si. Marek klienta znal. Věděl, kde bydlí.

Doufal, že začne klimbat, ale opak byl pravdou.

„*Łojza slawił cztery catke, tak my cośi popili,*“ začal monolog zásadní informací, ihned však obrátil list.

„*Widział żeś w telewizi tego chuja Ratha? Jak cyganił, że o tych milijunach w tej krabici od wina nic niewiedźoł? Kurwa złodźejsko. Takich trzeba jyny strzylać,*“ rozčiloval se muž nad skutečností, že především policisté z ÚOOZ odchytili hejtmana Středočeského kraje Ratha se sedmimilionovým úplatkem v krabici od vína. Podle zlitého klienta by se měli jemu podobní střílet.

„Viděl jsem to. Rath je hajzl.“ Marek k tomu neměl co dodat.

Muž spokojeně přikývl. Zdálo se, že bude klid. Po chvíli však otočil hlavu doleva a zblízka si Marka prohlížel. Pak to chvíli vypadalo, že usnul. Nikoliv. Jen se zamyslel.

„*Ty żeś kiedysika pisał do Hutnika, co?*“ překvapil Hotu narážkou na jeho novinářskou minulost. Marek chtěl dodat, že ho z podnikových novin vyhodili, ale pak si to rozmyslel. Nechtěl marnit život planou debatou s opilcem.

„Jo, ale to už je osm let zpátky.“

„*Ale w kulturze se wyznosz, że? Inteleku... intelmek... intelektuál,*“ zamotal se do toho zákazník.

V očích některých dělníků z werku měl novinář kvalifikaci na experta přes kulturu. Marek čekal, co z opilce vypadne. Mezitím už se blížili k jablunkovskému rynku.

„Jo mum duma po mamie taki dziwny obraz,“ pokračoval dotyčný v blábolení, „potrzebujym, aby żeś se na niego podziwoł, bo jo tymu chuja rozumiyym.“

Marka konečně zaujal. Co může mít ten chlap doma za obraz? Leda tak jeleny na pasece?

„Co tím myslíš, že je divný?“

„Ganz dziwny. Na polu stoi pruzdny kabot. A z tego pola tyrczum dwie rynce. A jeszcze tam rosnum dwa grziby.“

Tentokrát se mu do očí zahleděl Marek. Prázdný kabát, ruce trčící z pole a dva hříby? Co to je za blbost?

„A není ten kabát jenom strašák v poli?“

„Ni, to by miał głowe. To je jyny pruzdny kabot. A ty rynce sum wielki a dzierzum takum biołum kule. Wyglundo jak cychum zakryto głowa.“

Velké ruce držící hlavu zakrytou bílým prostěradlem? Ten chlap je na šrot, říkal si v duchu Marek. Taxi už vjelo do městské části Radvanov, minulo budovu bývalých jatek a odbočilo doleva nahoru, po několika desítkách metrů pak zase doprava. Ocitli se v lokalitě, které se říkalo Záhuří. Muž bydlel v osadě na samém konci cesty poblíž hranice s obcí Návsí.

„Proč bych měl obraz vidět?“

„Bo ty tymu rozumjysz. Mama go dostała, jeszcze jak robiła w sanatorce. Tatowi se niepodobał, tak go strczył do sklepa. Jo na to ganc zapumnioł, ale niedowno jo go nahodum naszeł. Chcym wiedzieć, jeśli mo jakimśi cene.“

Marek Hota zbystřil. Jablunkovské plicní sanatorium přezdívané „sanatorka“ a divný obraz s prázdným kabátem. To dávalo smysl. Chtěl muže odmítnout s tím, že není žádný odhadce, ale pak se zarazil.

„A není na obraze podpis?“

„Je, ale kapke rozmazany, ale niedo se przeczytać. Mjano zaczy-no pismenym T.“

„A ten kabát leží, nebo stojí?“ zeptal se, když muž zaplatil a namáhavě vystupoval z auta.

„Stoji.“

Probudily ho trylky kosa. Zpíval radostně, jako kdyby chtěl všem sdělit, že ve zdraví přežil noc. Vyššími tóny se přidal drozd následovaný krátkými kulometnými dávkami pěnkavy. Usoudil, že se opeřenci svolávají k rannímu sexu. Ptačí zpěv se slil v chór, jehož intenzitu umocnily panelové domy, od nichž se zvuk odrážel. Přitom ptačí orchestr byl jen komorní, neboť vysedával pouze na několika břízách a jednom mohutném košatém dubu na kraji sídliště.

Hodiny na mobilu ukazovaly deset minut po páté. Markovi ranní ptačí rámus, který se mísil se zvuky prvních aut na Bukovecké, nevadil. Naopak. Měl ho rád. Regina vedle něj pravidelně oddechovala zachumlaná do peřin. Převalil se z boku na záda, dlaněmi si podložil hlavu, poslouchal zpěv jara a přemýšlel o podivném obraze, o kterém mu klient z Radvanova předevečírem v noci vyprávěl. Opilec zmínil, že jej zdědil po matce, která v minulosti pracovala v sanatorce. A umělcovo jméno začínalo písmenem „té“.

Jablunkovské plicní sanatorium, skrytou perlu regionu, tvořily jedinečná stavba ve stylu konstruktivismu, kterou navrhl v půli třicátých let minulého století brněnský architekt Laml, a skvostný léčebný park se stovkami vzácných druhů jehličnanů, listnáčů a dalších dřevin a rostlin. Marek předpokládal, že právě Laml přivedl do městečka pod Kozubovou čelného představitele meziválečné umělecké avantgardy Makovského, jehož sochy zdobily zdejší arboretum. Sochař patřil do uměleckého svazu Devětsil. Interiéry objektu krášlily obrazy, po kterých by okamžitě hmatly všechny galerie.

A nejen ony. Za pětasedmdesát let existence sanatorky po nich v různých režimech sahal i jiní. V třicátém devátém Poláci, za války Němci a po únoru čtyřicet osm soudruzi. Z původní vzácné sbírky zbylo pár kusů. Hota jako novinář o léčebně i parku psával. Žasl, když poprvé spatřil obrazy Filly, Špály či Josefa Čapka. Navíc některé rozvěšené jen tak volně na chodbách nebo po kancelářích.

Hota se ve výtvarném umění celkem slušně vyznal. Doma mu na zdi viseli Velčovský, Kulháněk a Born. Olej a dvě grafiky si

před lety pořídil na splátky. Čelo psacího stolu mu zdobil obrázek Vermeerovy *Dívky s perlou*. Na originál v Mořicově domě v Haagu kdysi půl hodiny fascinovaně hleděl. Jestli muž v taxíku opilecky neblábolil, mohlo se jednat o meziválečné surrealistické dílo. Motiv prázdného kabátu už viděl. Téčko bylo jasným vodítkem. Pro jistotu vstal a šel si k počítači svůj předpoklad ověřit. Podobné motivy našel i na jiných dílech myšlené osoby. Nemýlil se. Pokud by pravost potvrdil znalec, nalézal se v domku v Radvanově obraz Marie Čermínové alias Toyen. Možná v tržní hodnotě několika desítek milionů korun.

Vrátil se do postele. Zdálo se mu, že ptačí chór za oknem umlkl.

Kapitola 5

„Nepřeháníš to trochu?“ zeptala se Marka jeho žena u nedělní snídaně, když viděla, kolik italského koření sype na rohlík s máslem napatlaný sýrem cottage. Padající hrudky mu nevadily, jedl s chutí a pobryndané vousy i předloktí si občas otřel papírovým ubrouskem.

„Cože, co?“ probral se do reality. Myslel na obraz. O své ranní zjištění se s Regi podělil, ledva se probudila. Odezvy se nedočkal. Přestože zrzka vypadala, že stávala modelem Botticellimu, výtvarné umění ji nijak zvlášť nezajímalo.

„Nic. Já jen, abys nepřebil chuť toho sýru.“

„Víš, že tak to mám rád,“ kousl do rohlíku a cítil, jak chroupe sušený česnek a oregano. No, možná jsem to přehnal, napadlo jej.

„Co máš dnes v plánu, drahouši?“ Znělo to řečnický. Tušil, že Regi měla jeho nedělní aktivity jakožto vedoucí dvoučlenného pionýrského tábora dávno promyšlené.

„A co mám v plánu?“

Regina se posadila ke stolu s talířkem vaječiny. V pěsti výhružně svírala rohlík. Usmívala se. Připadalo mu, že trochu škodolibě.

„Musíme smontovat skříňku do Anežčina pokojíčku,“ zvolila plurál, aby zmírnila hrůzu, která Marka přepadla, když včera